

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ ระบบสื่อสารและโทรคมนาคมได้เปลี่ยนวิถีชีวิตและรูปแบบวิถีการเรียนรู้ของมนุษย์ สภาพสังคมปัจจุบันได้ก้าวเข้าสู่ยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ (knowledge society) ทำให้ความมั่นคงและความผาสุกของแต่ละสังคมไม่ได้ขึ้นอยู่กับทรัพยากรหรือกำลังอาวุธอีกต่อไป หากขึ้นอยู่กับ “ภูมิปัญญา” เป็นหลัก ซึ่งการเน้นภูมิปัญญาดังกล่าวทำให้ประเทศต่างๆ ให้ความสนใจกับการจัดการศึกษา เน้นการสร้างภูมิปัญญาของคนแต่ละสังคมให้มีศักยภาพสูง เข้มแข็งเพียงพอแก่ภาคการผลิต รวมทั้งนำไปสู่ความเป็นปึกแผ่นของสังคม (อมรวิรัช นาคทรพรพ และสังวร ังคระโทด, 2541, หน้า 1-2) ระบบการศึกษาจำเป็นต้องผลิต “ผู้รู้” “ผู้สร้างความรู้” และ “องค์ความรู้” ที่จะรองรับการพัฒนาขีดความสามารถในด้านต่างๆ ของประเทศให้เป็นประชาคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาต้องก้าวไปสู่การเป็น “การศึกษามหาชนในโลกแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต” ซึ่งสถานศึกษาทุกระดับจะต้องจัดการศึกษาเพื่อให้ก้าวไปเป็นโรงเรียนเทคโนโลยีขั้นสูง (high technology school) สามารถจัดการศึกษาเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศสมัยใหม่อย่างเข้มข้น ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในการดำรงชีวิตเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ วิถีเรียนรู้ของมนุษย์ ทำให้สภาพสังคมในปัจจุบันเป็นสังคมแห่งข่าวสาร (information society) ที่อยู่บนพื้นฐานของข้อมูลเพื่อช่วยในการตัดสินใจ และก้าวทันตามกระแสที่ผันแปรตลอดเวลา (จดหมายข่าวการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์, 2542, หน้า 1) เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้เข้ามามีบทบาทอย่างเต็มที่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและแนวโน้มก็จะมากขึ้นจนคาดว่าในอนาคตคอมพิวเตอร์จะเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันของมนุษย์ทั่วโลกมากขึ้น (ทักษิณา สวานานนท์, 2530, หน้า 15)

องค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งของการจัดการศึกษา คือการบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ ภารกิจที่สำคัญของผู้บริหารคือการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ การวางแผน การควบคุม การปฏิบัติงาน การติดตามประเมินผล โครงการต่างๆ ในทางปฏิบัติสิ่งที่ผู้บริหารต้องการเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวคือ การมีข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องเป็นปัจจุบันและเชื่อถือได้ การที่กัลังคนของประเทศจะได้รับการพัฒนาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าวได้เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ แต่การจัดการศึกษาจะมีประสิทธิภาพต้องอาศัยกระบวนการบริหารที่ดี ดังนั้นการวางแผนการศึกษาต้องอาศัยการพิจารณา

และการตัดสินใจอย่างถูกต้องเหมาะสมของผู้บริหารการศึกษาทุกระดับ ทั้งนี้ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจได้อย่างถูกต้องคือ ระบบสารสนเทศทางการศึกษา (สิริพร บุญญนันต์, 2538 หน้า 18) ระบบสารสนเทศเป็นหัวใจที่สำคัญในทุกขั้นตอนการวางแผนพัฒนาการศึกษาของประเทศ ระบบสารสนเทศที่จะนำมาใช้ในการพัฒนานโยบาย การวางแผน และพัฒนาการศึกษา จึงต้องมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันสมัย ตรงต่อความต้องการในการวางแผนและทันต่อเวลา (นิรมล กิตติวิบูลย์, 2534, หน้า 3) ผู้บริหารการศึกษาจึงควรส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนเพื่อให้การศึกษาไทยสามารถพัฒนาได้ทัดเทียมอารยประเทศ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ต่อการศึกษาทั้งในการเรียนการสอนและการพัฒนาบุคลากร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 5)

การวิจัยและพัฒนาระบบสารสนเทศจึงเป็นคํอการทํางานของผู้บริหารเป็นอย่างยิ่ง “เทคโนโลยีสารสนเทศ” (Information Technology) ที่มักเรียกว่าไอที (IT) นั้นเน้นถึงการจัดการในกระบวนการดำเนินงานสารสนเทศในขั้นตอนต่างๆ ตั้งแต่การเสาะแสวงหา การวิเคราะห์ การจัดเก็บ การจัดการ และการเผยแพร่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความถูกต้อง ความแม่นยำ และความรวดเร็ว ต่อการนำมาใช้ประโยชน์ (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 2538, หน้า 13 - 14) ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งแก่เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อการพัฒนาการศึกษาของชาติ โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในแผนงานที่ 9 ซึ่งเป็นแผนการพัฒนาสารสนเทศเพื่อการจัดการศึกษา โดยมีแนวคิดว่าให้ตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลและสารสนเทศ ให้หน่วยงานทางการศึกษาได้สนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต การจัดเก็บ การให้บริการ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลและสารสนเทศที่ใช้ในการกำหนดนโยบาย การวางแผนพัฒนาการศึกษา การบริหารการศึกษา และการจัดการศึกษาให้เป็นระบบที่มีรูปแบบและมาตรฐานเดียวกันรวมทั้งส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนในทุก ระดับ

นักบริหารที่เก่งน่าจะมีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีการพัฒนา งานสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารและคณะต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลไม่น้อยถึงแต่ปัญหา เฉพาะหน้าแต่ต้องคาดการณ์ในอนาคต 10 ปี 15 ปี 30 ปี บนฐานความจริงในปัจจุบันผนวกกับ ความเปลี่ยนแปลงทุกด้านในอนาคตจากการคาดเดาเชิงวิทยาศาสตร์ได้ใกล้เคียง และมีแนวปฏิบัติ ไปสู่เป้าหมายหรือความคาดหวังในอนาคตนั้นๆ อย่างชัดเจน ทั้งนี้การมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ต้องควบคู่ไปกับการปฏิบัติในองค์การด้วย (อริปดิษฐ์ คลี่สุนทร, 2537, หน้า 1) การมีวิสัยทัศน์แต่ ไม่มีการปฏิบัติความคิदनนั้นก็เพียงความฝัน การปฏิบัติที่ไม่มีวิสัยทัศน์กำกับชี้นำ การกระทำ

นั่นก็เป็นเพียงกิจกรรม แต่ตราบดีที่การกระทำนั้นมีวิสัยทัศน์กำกับอยู่ด้วยความฝันก็สามารถเปลี่ยนโลกได้ (Joel Baker อ้างถึงใน วีระวัฒน์ ปิ่นนิคามย์, 2538, หน้า 10) การพัฒนาคนในสังคมใหม่ ซึ่งเป็นหัวใจของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 นั้น ต้องมีวิสัยทัศน์ของสังคมไทยและสังคมโลก เทคโนโลยีใหม่ๆ ก็ทำให้โลกเสมือนไร้พรมแดน ซึ่งการที่โลกเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์ของการศึกษาก็เปลี่ยนด้วย (สิปปนนท์ เกตุทัต, 2538, หน้า 2) ผู้บริหารต้องมีการสร้างวิสัยทัศน์ให้มีความชัดเจน เพื่อความมีพลังและสมรรถภาพด้านอื่นๆ (วิชัย ตันศิริ, 2538, หน้า 4)

เมื่อพิจารณาการดำเนินการจัดการศึกษาที่ผ่านมาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 ซึ่งได้ดำเนินการให้มีการรับ-ส่งงานผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยเริ่มมาตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา ปัญหาที่พบบ่อยคือบุคลากรยังไม่เข้าใจวิธีการรับ-ส่งงานอย่างแท้จริง และปัญหาที่พบมากที่สุดคือผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตไม่เป็น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2, 2550, หน้า 164) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิลปะชัย อามังกร (2548, หน้า 110) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 (2548) ที่พบว่าผู้บริหารบางคนขาดความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีรวมถึงภาระหน้าที่ของการเป็นผู้บริหารทำให้มีข้อจำกัดเรื่องเวลาในการฝึกฝนในเรื่องที่ยังไม่ค่อยมีความชำนาญ จึงทำให้สภาพการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีอย่างจำกัด

จากความคิด ความสำคัญและปัญหาของการมีวิสัยทัศน์เทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาระบบสารสนเทศดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี มีสภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้นำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาระบบสารสนเทศให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี ในการปฏิบัติงานมากขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี

3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดราชบุรี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลการศึกษาวิจัยทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารกับแนวทางการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดราชบุรี ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดราชบุรีให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ผลการศึกษาวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดราชบุรี นำไปใช้กำหนดนโยบาย ปรับปรุงและพัฒนาระบบสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดราชบุรีต่อไป

คำถามในการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดราชบุรี อยู่ในระดับใด

2. สภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหาร มีความแตกต่างกันหรือไม่

3. แนวทางการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดราชบุรี มีแนวโน้มเป็นอย่างไร

สมมติฐานในการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีความแตกต่างกัน

2. สภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดราชบุรี จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาของผู้บริหาร มีความแตกต่างกัน

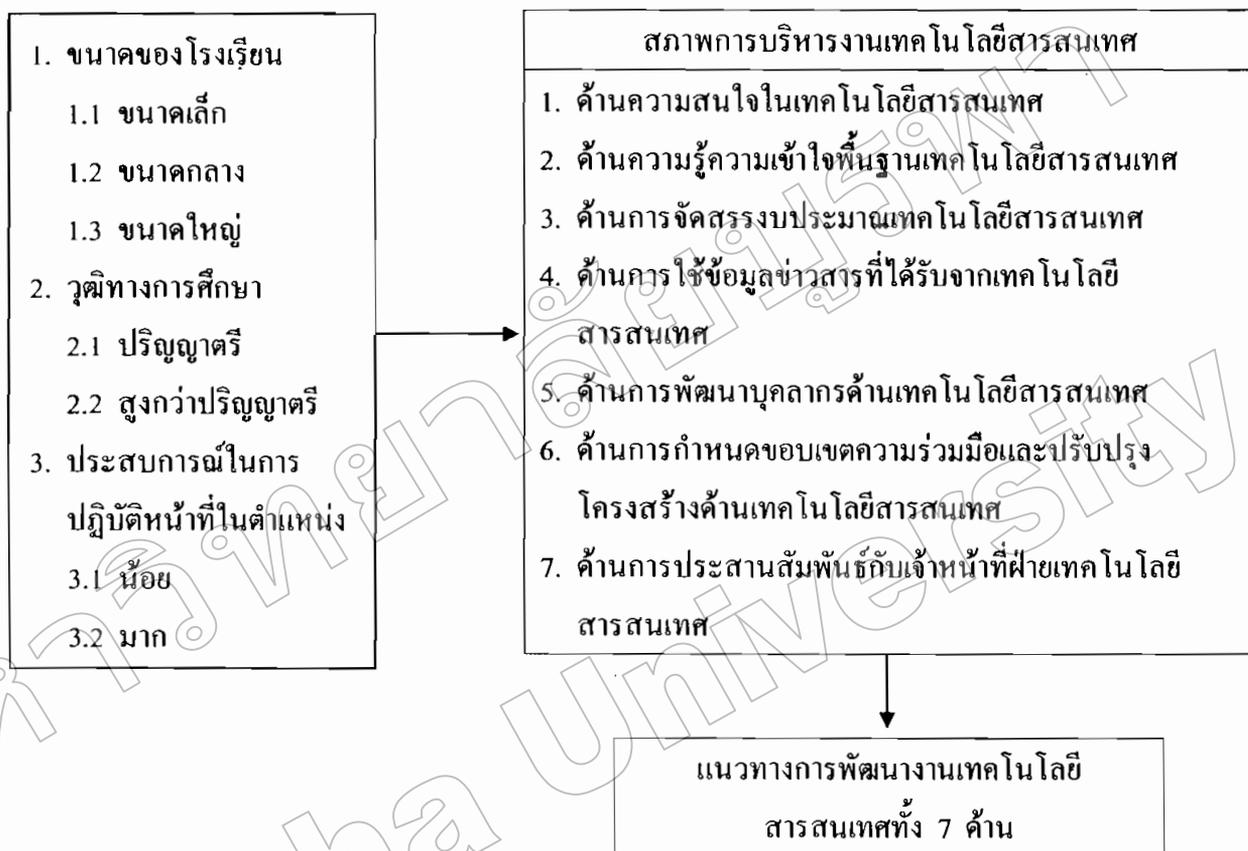
3. สภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดราชบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหาร มีความแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

1. ในการศึกษาสภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารกับแนวทางการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดราชบุรีนี้มีพื้นฐานจากแนวคิดและหลักการด้านวิสัยทัศน์เทคโนโลยีสารสนเทศของ วาง (Wang, 1994, pp. 103 - 121) มาร์ติน (Martin, 1994, pp. 457 -458) วีระวัฒน์ ปันนิตามัย (2538, หน้า 2-7) พิชัย ลิพิพัฒน์ไพบูลย์ (2539, หน้า 139-142) และวาง (Wang, 1994, คำนำ) ซึ่งผู้วิจัยปรับเป็นสภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศ 7 ประการ คือ (1) ทักษะคติและความสนใจในเทคโนโลยีสารสนเทศ (2) ความรู้ ความเข้าใจ พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในองค์การด้านต่างๆ (3) การจัดสรรงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (4) การใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นกลยุทธ์ในการวางแผนบริหารงาน (5) การกำหนดขอบเขตความร่วมมือและปรับปรุง โครงสร้างด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (6) การพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (7) การประสานสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้นกรอบความคิดในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงเป็น ดังภาพที่ 1

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา สภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศกับแนวทางการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.1 สภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร ซึ่งมีสภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย

- 1.1.1 ด้านความสนใจในเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 1.1.2 ด้านความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 1.1.3 ด้านการจัดสรรงบประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 1.1.4 ด้านการใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.1.5 ด้านการพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.1.6 ด้านการกำหนดขอบเขตความร่วมมือและปรับปรุงโครงสร้างด้าน

เทคโนโลยีสารสนเทศ

1.1.7 ด้านการประสานสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดราชบุรี จำนวน 369 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนที่ได้จากการสุ่มประชากรในข้อ 2.1 โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้นได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-609) ได้จำนวนผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 188 คน

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ประกอบด้วย

3.1.1 ขนาดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดราชบุรี
แบ่งเป็น

3.1.1.1 ขนาดเล็ก

3.1.1.2 ขนาดกลาง

3.1.1.3 ขนาดใหญ่

3.1.2 วุฒิทางการศึกษา

3.1.2.1 ปริญญาตรี

3.1.2.2 สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งการบริหารทางการศึกษา

แบ่งเป็น

3.1.3.1 ประสบการณ์น้อย

3.1.3.2 ประสบการณ์มาก

3.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย สภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร 7 ด้าน และแนวทางการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศ

3.2.1 สภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร

3.2.1.1 ด้านความสนใจในเทคโนโลยีสารสนเทศ

3.2.1.2 ด้านความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ

- 3.2.1.1 ด้านความสนใจในเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 3.2.1.2 ด้านความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 3.2.1.3 ด้านการจัดสรรงบประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 3.2.1.4 ด้านการใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 3.2.1.5 ด้านการพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 3.2.1.6 ด้านการกำหนดขอบเขตความร่วมมือและปรับปรุงโครงสร้าง

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

- 3.2.1.7 ด้านการประสานสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 3.2.2 แนวทางการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารหรือการปฏิบัติของผู้บริหารที่แสดงให้เห็นถึงความสนใจ ความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และเห็นความสำคัญของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศด้านต่างๆ มาใช้ประโยชน์ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดราชบุรีในด้านต่างๆ 7 ด้าน คือ

1.1 ด้านความสนใจเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การที่ผู้บริหารให้ความสำคัญเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ ตระหนักเสมอว่าผู้บริหารจะต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกลกับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีใหม่ๆ มีความกล้าหาญที่จะนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในองค์กรให้เกิดประโยชน์

1.2 ด้านความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การที่ผู้บริหารหาความรู้และทำความเข้าใจกับการทำงานและประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการเข้ารับการฝึกอบรม และนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในองค์กรตามระดับความต้องการ

1.3 ด้านการจัดสรรงบประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การที่ผู้บริหารเห็นความสำคัญและจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามความเหมาะสมของสภาพต่างๆ เช่น สถานที่ บุคลากร เงินงบประมาณที่มี ถือว่าเป็นการลงทุนเพื่อการพัฒนาองค์กร

1.4 ด้านการใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้จากเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การที่ผู้บริหารมีกลยุทธ์ในการตัดสินใจ และวางแผนบริหารงานโดยใช้ข้อมูลจากเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.5 ด้านการพัฒนาบุคลากรทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การที่ผู้บริหารให้ความสำคัญกับบทบาทของบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการส่งเสริมให้เข้ารับการศึกษาอบรม เพื่อให้มีความรู้ ความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการพิจารณาให้ความดีความชอบ

1.6 ด้านการกำหนดขอบเขตความร่วมมือและปรับปรุงโครงสร้างด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การที่ผู้บริหารกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ความร่วมมือของทุกฝ่ายในองค์กรให้มีความสัมพันธ์อันดี มีรูปแบบเหมาะสม

1.7 ด้านการประสานสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การที่ผู้บริหารประสานกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งในด้านการให้ข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์

2. แนวทางการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง รูปแบบ หลักการ หรือกระบวนการอันจะนำไปสู่การปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดราชบุรี ในด้านต่างๆ 7 ด้าน

3. โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดราชบุรี หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่อยู่ในจังหวัดราชบุรี

4. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการ

5. ขนาดของโรงเรียน ขนาดของโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ขนาด คือ

5.1 ขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 1 - 499 คน

5.2 ขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 500 - 1,499 คน

5.3 ขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คน ขึ้นไป

6. วุฒิต่างการศึกษาของผู้บริหาร มี 2 ระดับ คือ ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

7. ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง หมายถึง ระยะเวลาที่เริ่มปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหาร โรงเรียนซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

7.1 ประสบการณ์มาก หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน มากกว่าค่าเฉลี่ยซึ่งได้จากการหาค่าเฉลี่ยของประสบการณ์ทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

7.2 ประสิทธิภาพน้อย หมายถึงระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหาร
โรงเรียน น้อยกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย ซึ่งได้จากการหาค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพทั้งหมดของกลุ่ม
ตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University